

« التَّمييز »

تعريف : اسم نكره ي جامد منصوبى است كه ابهام را از بين مى برد. (لرفع الإبهام)

انواع تمیيز:

الف (تمیيز ذات مفرد) : اسم نكره ي غالباً جامد منصوبى است كه ابهام (عدد، مساحت، پيمانه، وزن) را از بين مى برد.

1. عدد: أَدَّ عَشْرَ - عشرونَ - تسعينَ.

الف: تمیيز عدد (3 الى 10) جمع و مجرور است. مانند: اِشْتَرَيْتُ خَمْسَةَ أَقْلَامٍ.

ب: تمیيز عدد 11 تا 99 مفرد و منصوب است. مانند: رَأَيْتُ اثْنَيْ عَشْرِيْنًا.

2. پيمانه (مقدار): كَأْسًا - قَدْحًا - فَنجَانًا - كَوْبًا - صَحْنًا... مانند: شَرِبْتُ فَنجَانًا قَهْوَةً.

3. مساحت: مِتر - شِبْر - ذراع - هِكْتار - جَرِيْب... مانند: اِشْتَرَيْتُ مِترِيْنِ حَبْلًا.

4. وزن: غرام - مثقال - ذرّه - حَبّة - مَنّ - طَنّ - كيلو - خروار. مانند: اِشْتَرَيْتُ مِثْقَالَ فِصَّةً.

ب (تمیيز نسبت جمله) : اسم نكره ي جامد منصوبى است كه ابهام جمله ي قبل را از بين مى برد و در جواب از (چه جهت، از چه نظر) مى آيد.

نكته ي اوّل: اسم نكره ي جامد منصوب بعد از (أفعل ، اسم تفضيل) نقش تمیيز منصوب مى گيرد.

مانند: أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِيْنَ إِيمَانًا أَحْسَنَهُمْ أَخْلَاقًا.

نكته ي دوم: بعضى از ريشه ي فعل هاى عربى ابهام دارند و نياز به تمیيز دارند مهمترين فعل ها عبارتند از:

إِمْتَلَأَ - جَفَّ - فَاضَ - تَقَدَّمَ - فَجَّرَ - كَفَى - طَابَ - حَسَنَ - عَظَّمَ - اِشْتَهَرَ - كَبُرَ - كَثُرَ - يَطْعَى - تَفَقَّحَ - اِرْتَفَعَ - غَرَسَ - وَسِعَ -

نَظَّمَ - رَتَّبَ - اِشْتَعَلَ - اِشْتَدَّ - اِكْتَمَلَ - أَحْصَى - اِزْدَادَ .....

مثال: تَقَدَّمتِ التَّلْمِيْذَةُ دَرَسًا / حَسَنَ عَلِيٌّ أَخْلَاقًا / اِزْدَادَ الْمُؤْمِنُ كَرَامَةً / اِمْتَلَأَ الْبَيْرُ مَاءً / مَلِئْتُ قَلْبِيْ اِيمَانًا.

نكته: كلمات (خير و شر) اگر مشتق اسم تفضيل باشند اسم نكره ي جامد منصوب بعدشان تمیيز نسبت مى شود.

مانند: خَيْرُ النَّاسِ خَيْرُهُمْ عَاقِبَةً.

نكته: اصل در تمیيز و اصل ترجمه : اگر جمله ي قبل از تمیيز (أفعل) داشته باشد و به عبارت ديگر

فعل نداشته باشد تمیيز در اصل مبتدا مى شود و در هنگام ترجمه، تمیيز را به اوّل جمله منتقل مى سازيم.

أَنْتَ أَكْثَرُ النَّاسِ إِجْتِهَادًا (تلاش تو از مردم بيش تر است.